proLékaře.cz | 4.11.2026

Zemřel prof. MUDr. Ivo Dvořák, DrSc.

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

s velkou lítostí Vám oznamujeme, že ve čtvrtek 31. října 2019 zemřel těsně před svými 91. narozeninami náš dlouholetý kolega a bývalý přednosta II. interní kliniky Fakultní nemocnice (FN) u sv. Anny v Brně prof. MUDr. Ivo Dvořák, DrSc.

Je neuvěřitelné, že zde pracoval celkem 52 let. Prof. Dvořák, emeritní profesor Lékařské fakulty Masarykovy univerzity (LF MU), se narodil 13. listopadu 1928 v Jehnicích u Brna. Svou odbornou dráhu začal studiem na LF tehdejší University J. E. Purkyně v Brně v letech 1948–1953. Po 3letém úspěšném působení na Anatomickém ústavu pod vedením vynikajícího odborníka a pedagoga prof. Žlábka se rozhodl pro klinický obor a v roce 1956 nastoupil na II. interní kliniku. Na novém pracovišti od počátku plně využil svých zkušeností z teoretického ústavu při řešení hlavně kardiologické problematiky – klinicko-patologické korelace změn koronárního řečiště u nemocných po infarktu myokardu, které podstatně přispěly ke specifikaci a zavedení syndromologické jednotky, tzv. intermediárního koronárního syndromu.

V letech 1963–1967 působil v Tunisu jako primář interního oddělení a krátkodobě i jako ředitel oblastní nemocnice v Gafse. Tam navázal celoživotní přátelství s několika francouzskými kolegy, kteří si jeho odborných znalostí, jazykových schopností i kamarádského vystupování nesmírně cenili a mnohokrát ho poté v Brně navštívili.

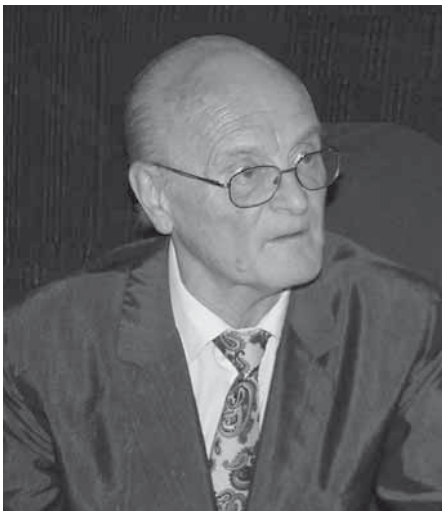
Po návratu do vlasti začal budovat na II. interní klinice *laboratoř preventivní kardiologie,* jedno z prvních pracovišť podobného typu u nás. Po boku prof. Dvořáka zde pracovali další dva vynikající odborníci, kteří se věnovali funkční kardiologii, a to prof. Štejfa a prof. Bravený. Mezi priority patřilo zavedení zátěžové polygrafie s analýzou systolických časových intervalů v hodnocení funkce levé komory srdeční. Tomuto velmi náročnému vyšetření se tehdy věnovalo jen několik pracovišť v Evropě. Prof. Dvořák se svým týmem začal počátkem 80. let minulého století, na tehdejší dobu velmi odvážně, prosazovat časnou rehabilitaci nemocných po infarktu myokardu na základě telemetrického sledování. Prioritně u nás vypracoval a zavedl izometrický zátěžový test handgripem k odhalení časných stadií hypertenze a ke kontrole její léčby.

Prof. Dvořák byl na svém pracovišti od roku 1972 dlouholetým vedoucím Studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ). V průběhu následujících 20 let prošlo klinikou 35 studentů, kteří vesměs získali nejvyšší umístění ve fakultních, celostátních i mezinárodních soutěžích. K dnešnímu dni jsou tři z nich univerzitními profesory, tři docenti, řada primářů a špičkových specialistů v interních oborech. Z nejznámějších jmenujme alespoň prof. MUDr. Hanu Matejovskou Kubešovou, doc. MUDr. Jiřího Špáce, prof. MUDr. Lenku Špinarovou, prof. MUDr. Jindřicha Špinara a další. Prof. Dvořák se těmto tehdy studentům, dnes významným akademickým pracovníkům, aktivně věnoval, a to nejenom přípravou témat, ale i trpělivým vysvětlováním, jak se má přednášet, co zdůraznit a čeho si cenit.

V letech 1991–1996 stál prof. Dvořák v čele II. interní kliniky. Během celého svého působení získal řadu univerzitních i celostátních ocenění za dlouholetou vědeckou i pedagogickou činnost, zejména za velmi úspěšné vedení SVOČ.

Po ukončení aktivní činnosti jako přednosta kliniky ještě dlouhou dobu působil jako emeritní profesor na svém pracovišti, kde měl díky nynějšímu vedení kliniky v čele s prof. Součkem vždy vlídné a bezpečné zázemí.

Neméně obdivuhodná je i sportovní činnost prof. Dvořáka, který byl celý život příkladem řeckého „kalokagathia" (tj. přeneseně „krása duše i těla"). Byl úspěšným hokejovým brankářem a vynikajícím házenkářem. Házenou hrál aktivně na různých úrovních až do svých 55 let, kdy se mu splnil sen – hrát v jednom mužstvu se svým synem, který je rovněž lékařem. Za svého působení v Tunisu (při své nesmírně náročné odborné práci a v tamním klimatu vnitrozemí severní Afriky) sestavil a vytrénoval z místních mladíků házenkářské mužstvo, s nímž jako aktivně hrající trenér vyhrál Tuniský pohár. Jeho pomoc tuniskému zdravotnictví i sportovní činnost ocenil osobně i tehdejší prezident Tunisu Burgiba.

Profesora Dvořáka znají jeho bývalí studenti SVOČ i generace jeho kolegyň a kolegů na II. interní klinice FN u sv. Anny v Brně jako nesmírně pracovitého lékaře s velkým nadšením pro klinický výzkum. Těmito vlastnostmi uměl „nakazit" i své vnímavé spolupracovníky. Pod jeho vedením na II. interní klinice vyrostl celý tým schopných mladších vědeckých pracovníků, asistentů a docentů, kteří spolu s prof. Dvořákem úspěšně reprezentovali odbornou úroveň tohoto pracoviště. Za jeho působení se II. interní klinika stala důstojným reprezentantem a pokračovatelem brněnské internistické školy, založené prof. Vanýskem a prof. Sieberem.

Z osobních vlastností prof. Dvořáka si vedle nezdolného životního elánu, vitality a dobrých organizačních schopností ceníme také jeho až „buldočího" zanícení pro prosazování nových koncepcí, neutuchajícího smyslu pro humor a vysoce kolegiálního a přátelského vztahu ke svým spolupracovníkům.

Jsem přesvědčen, že všichni, kteří jsme prof. Dvořáka poznali, měli možnost s ním spolupracovat a přátelit se s ním, na něho budeme vždy vzpomínat s obdivem, úctou a láskou.

Čest jeho památce.

doc. MUDr. Mojmír Blaha, CSc.

proLékaře.cz | 4.11.2026

Osobní vzpomínka na prof. Dvořáka

Prof. Dvořák, byl náš učitel od 3. ročníku lékařské fakulty. Vedl nás od studentských let až po úspěšnou odbornou kariéru. Díky němu jsme byli úspěšní ve SVOČ, kterou jsme dělali na kardiologické ambulanci a na oddělení 65 na II. interní klinice, kde jsme pracovali také jako „sestřičky". Dal nám základy vědecké práce, učil nás pracovat s registry. Je třeba si uvědomit, že v té době nebyly počítače, vše jsme dělali doslova na koleně. Naučil nás, jak prezentovat své výsledky, a jen dík němu jsme 2× zvítězili v celostátním kole SVOČ, v roce 1985 dokonce v mezinárodním kole. Nikdy nezapomeneme na jeho úsilí ve výchově mediků a mladých lékařů.

Díky prof. Dvořákovi jsme se nakonec stali přednosty obou kardiologických klinik LF MU, jak ve FN Brno, tak ve FN u sv. Anny. Také náš kamarád, prof. Jiří Vítovec, se i jeho zásluhou a na jeho doporučení stal přednostou I. interní kardioangiologické kliniky ve FN u sv. Anny v Brně, jehož štafetu jsem později převzala.

Děkujeme a s úctou vzpomínáme,

Lenka a Jindřich Špinarovi

